

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri kutsehariduse hindamisnõukogu istungi protokoll nr 12.3-1/23/2

01.03.2023

Istungist võtsid osa hindamisnõukogu liikmed Andra Piirsalu, Gerli Aas, Hele Tammenuhm, Kaarel Jänes, Margus Keerutaja, Pille Meier, Raul Kütt, Sirje Potisepp, Toomas Kuuda, Urve Mets. Puudusid Eduard Brindfeldt ja Piret Lemsalu. Istungit juhatas hindamisnõukogu esimees Gerli Aas. Protokollis nõukogu sekretär Marge Kroonmäe. Nõukogu istungile oli kutsutud HAKA juhataja Heli Mattisen. Istung toimus Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuris, Tõnismägi 11, Tallinnas. Istung algas kell 11.00 ning lõppes kell 12.30.

Päevakord

I Kutseõppe kvaliteedi hindamise otsuste vastuvõtmine

- 1) Heino Elleri Muusikakooli õppekavarühm
 - 1) muusika ja esituskunstid
- 2) Tartu Rakendusliku Kolledži õppekavarühm
 - 1) materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit)
- 3) Valgamaa Kutseõppekeskuse õppekavarühm
 - 1) majutamine ja toitlustamine

II Tagasiside kvaliteedi hindamise parendustegevuste ülevaadetele

- 4) Rakvere Ametikooli õppekavarühmad materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning mehaanika ja metallitöö
- 5) Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õppekavarühmad hulgi- ja jaekaubandus; juhtimine ja haldus; toiduainete töötlemine
- 6) Tallinna Tööstushariduskeskuse õppekavarühmad tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine; hulgi- ja jaekaubandus
- 7) Tartu Rakendusliku Kolledži õppekavarühmad elektrienergia ja energeetika; elektroonika ja automaatika; mehaanika ja metallitöö

Otsuste vastuvõtmise protokoll päevakorrapunktide kaupa

I Kutseõppe kvaliteedi hindamise otsuste vastuvõtmine

1. Heino Elleri Muusikakooli õppekavarühmas muusika ja esituskunstimid

Lähtuvalt kutseõppeasutuse seaduse § 141, § 19, § 58 lõikest 6 ja haridus- ja teadusministri määrusest „Kutseõppe kvaliteedi hindamise tingimused ja kord“ ning Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) dokumendi „Kutseõppe kvaliteedi hindamise juhend“ punktist 42 sedastab HAKA kutsehariduse hindamisnõukogu (edaspidi nõukogu) järgmist:

1. Heino Elleri Muusikakooli koostööst 23.02.2022 HAKAga, et kvaliteedi hindamine muusika ja esituskunstimite õppekavarühmas toimub ajavahemikus 28.11.-02.12.2022.
2. Heino Elleri Muusikakool esitas muusika ja esituskunstimite õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKAle 12.10.2022.
3. HAKA koostööst 16.09.2022 Heino Elleri Muusikakooliga muusika ja esituskunstimite õppekavarühma hindamiskomisjoni koosseisus:
 - 1) **Jane Kreek** – komisjoni esimees, kutseõppe ekspert; Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia õppeosakonna juhataja;
 - 2) **Ülle Nõmmiste** – komisjoni liige-sekretär, kutseõppe ekspert; Tallinna Muusika- ja Balletikooli (MUBA) õppekorralduse spetsialist;
 - 3) **Maarit Kangron** – tööandjate esindaja; SA Eesti Kontsert peaproductsent;
 - 4) **Kätlin Virgo** – tööandjate esindaja, kutseõppe ekspert; Nõo Muusikakooli direktor; Eesti Muusikakoolide Liidu juhatuse liige;
 - 5) **Neeme Punder** – tööandjate esindaja; flöödimängija, pedagoog, solist.
4. Komisjon viis läbi hindamiskülastuse koolis 01.12.2022. Esialgse hindamisaruande esitas komisjon HAKAle 28.12.2022.
5. HAKA edastas hindamisaruande koolile kommenteerimiseks 11.01.2023. Kool teavitas 25.01.2023, et aruande kohta on kommentaare ja selgitusi, mida komisjon osaliselt arvestas.
6. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande HAKAle 10.02.2023. HAKA edastas lõpliku hindamisaruande koolile 10.02.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav HAKA koduleheküljel.
7. Lõpliku hindamisaruande ja kooli eneseanalüüsi aruande ning kooli vastuskirja esmasele aruandele edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele 21.02.2023.

8. Nõukogu arutas saadud dokumente 01.03.2023 istungil 10 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest¹ välja järgmised Heino Elleri Muusikakooli muusika ja esituskunside õppekavarühma **tugevused², parendusvaldkonnad ja soovitused³**:

Õppekavad ja õppekavaarendus

Tugevused

- 1) Eelkursused sisseastujale ja õppija tasemele vastavate õpperühmade avamine (näiteks solfedžos), mis võimaldab suurendada sisseastujate arvu ning vähendada katkestajate hulka.
- 2) Õppekavad sisaldavad suures mahus valikmooduleid ning õppekavade rakendamine on paindlik, arvestades õpilaste individuaalsete huvide ja vajadustega.
- 3) 5. taseme jätkuõppe õppekavade avamine pilliõppe õpetajatele ning koorijuhtidele, mis võimaldab õppekava arendustegevuse jätkudes suurendada õppijate ja lõpetajate arvu ning seeläbi vähendada õpetajate puudust muusikakoolides.

Parendusvaldkond ja soovitused

- 1) Õppekavade ja rakenduskavade analüüs toimub, aga ei ole süsteemne ega dokumenteeritud. Komisjon soovib õppekavade arendustegevuses tugineda muuhulgas süsteemsele tagasisidele (sh tööandjad ja õpilased), mis tagaks õppe vastavuse õppija ootustele ja sellega suurendaks lõpetajate arvu. Parendusvajaduste dokumenteerimine võimaldab planeerida õppekavaarendust ja hinnata tegevuste tulemuslikkust.

Õppimine ja õpetamine

Tugevused

- 1) Elleri kool on üks paikondlikest muusikasündmuste keskustest, kus tasuta kontsertide korraldamine teeb tiptasemel kultuurisündmused kättesaadavaks väga laiale kuulajaskonnale ning toetab õpilaste silmaringi ja aitab kursis olla eriala valdkonnas toimivate arengutega.
- 2) Koolil on toimiv mitmetasandiline tugiteenuste süsteem, sh akadeemiline, psühholoogiline ja karjäärilane nõustamine, mis on kõigile õpilastele võrdselt kättesaadav. Tugiteenuste süsteemi toimimist toetab õpetajate psühholoogiaalane koolitamine.
- 3) Koolil on väga hea maine ja toetav õhkkond nii koolis sees kui ka väljaspool. On suur väärtus, et kooli lõpetajad saavad koolist hea erialase ettevalmistuse ja sisenevad professionaalsesse ellu emotsionaalselt tugevatena.
- 4) Koolil on kaasaegne ja kvaliteetne õppekeskkond, mis loob suurepärase eeldused õppetööga seotud eesmärkide saavutamiseks, sh õppe kaasajastamine uute tehnoloogiliste võimaluste tekkimisel (nt virtuaalkeskonnas ühismuusitsemised LoLa

¹ Hindamisaruandes välja toodud arenguvõimalused on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on kooli otsustada. Soovitused arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

² Tugevustena on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.

³ Parendusvaldkonnad ja soovitused viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel ning mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.

tehnoloogia abil) ning muusikatehnoloogiliste valikõpingute väljaarendamine õppekavades.

- 5) Professionaalsed õpetajad ja kvaliteetne õpe tagavad õpilaste konkurentsivõime edasiõppimisel kõrgharidusastmes ning head tulemused konkurssidel.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õpilaste rahulolu andmed on pärit riiklikest tagasiside küsitlustest. Komisjoni hinnangul ei ava riiklikult kogutud tagasiside tulemused piisavalt rahulolematuse või probleemide olemust (nt rütmimuusika suuna õpilaste väärtustunnetust võrreldes klassikasuuna õpilastega). Komisjon soovib õpilaste rahulolu uuringuid viia läbi ka koolisesest segmenteeritult, sest õpilase positsioon ja väärtustunnetus koolis mõjutavad otseselt õpimotivatsiooni. Õpilaste sisuline ja süsteemne tagasiside õppimise ja õpetamise kohta võimaldab tulemuste analüüsi põhjal tõendus põhised prioriteetide arendamist vajavad valdkonnad ning omakorda täpsemalt planeerida parendustegevusi.
- 2) Õppijad hindavad kõrgelt digitaalsete õpivõimaluste lisandumist kontaktõppe kõrvale, eriti kroonilise ajapuuduse tingimustes. Samas on õppijate sõnul õpetajate digipädevused erineval tasemel. Komisjoni hinnangul vajavad õppijad õppekorralduslikust eripärast lähtuvalt (täiskoormusega õppimine kahes koolis korraga) tõhusat hübriidõppe või e-õppe tuge oma õpingutele. Komisjon soovib leida võimalused õppekavarühma õpetajate digipädevuste arendamiseks. Digiõppe kvaliteetne korraldus aitaks kroonilises ajapuuduses õpilastel oma õppekoormust hajutada.

Õpetajad

Tugevused

- 1) Õppekavarühmas õpetavad kvalifitseeritud õpetajad, kes on samaaegselt ka praktikud ja kursis erialaste arengute ning tööeluga. See tagab õppe kvaliteedi.
- 2) Noorte õpetajate osakaal, sh vilistlaste osakaal õpetajate seas tagab kvaliteetse õppe jätkusuutlikkuse.
- 3) Õpetajad täiendavad end aktiivselt koolitustel ja meistrikursustel, mis aitab tõsta ja/või hoida õpetajate professionaalsust ning end arendada.

Parendusvaldkond ja soovitused

- 1) Vestlustest selgus, et õpetajate kollektiivi väiksuse tõttu ei viida koolis läbi arenguveestlusi ega tagasisideküsitlusi, et selgitada välja õpetajate koolitusvajadusi. Õpetajad kinnitasid vestlusel, et nad ei tunneta, et neid oleks ka kaasatud regulaarsesse arendustegevustesse tervikuna, nt kooli arengukava koostamisse. Komisjon soovib kaasata õpetajaid läbi arenguveestluste ja tagasiside küsimise arendustegevustesse, sh õppekavade ja kooli arengukava koostamisse, sest õpetajad on spetsialistid ning teadlikud töömaailmas toimuvast. Kaasamine tagab hiljem ka vastuvõetud otsuste elluviimise.
9. Nõukogu kaalus 01.03.2023 istungil punktis 8 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et
- 1) õppekavarühmas muusika ja esituskunstid toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele, mille tulemusena

OTSUSTAS:

Viia läbi järgmine kvaliteedi hindamine Heino Elleri Muusikakooli muusika ja esituskunste õppekavarühmas kuue (6) aasta pärast.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0.

10. Nõukogu teeb Heino Elleri Muusikakoolile ettepaneku esitada nõukogule hiljemalt 01.03.2024 kirjalik ülevaade hindamisaruandes esitatud soovitude alusel kavandatud ja ellu viidud tegevuste ning nende tulemuste kohta.
11. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamislõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamislõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamislõukogu saadab vaide hindamislõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamislõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaietet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamislõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

HAKA hindamislõukogu otsuse vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

2. Tartu Rakendusliku Kolledži õppekavarühmas materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit)

Lähtuvalt kutseõppeasutuse seaduse § 141, § 19, § 58 lõikest 6 ja haridus- ja teadusministri määrusest „Kutseõppe kvaliteedi hindamise tingimused ja kord“ ning Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) dokumendi „Kutseõppe kvaliteedi hindamise juhend“ punktist 42 sedastab HAKA kutsehariduse hindamislõukogu (edaspidi nõukogu) järgmist:

1. Tartu Rakenduslik Kolledž kooskõlastas 28.02.2022 HAKAga, et kvaliteedi hindamine materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas toimub ajavahemikus 5.–9.12.2022.
2. Tartu Rakenduslik Kolledž esitas materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKAle 03.10.2022.
3. HAKA kooskõlastas 27.09.2022 Tartu Rakendusliku Kolledžiga materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma hindamiskomisjoni koosseisus:
 - 1) **Erni Ajaots** – komisjoni esimees, kutseõppe ekspert; Kehtna Kutsehariduskeskuse õppeosakonna juhataja, kutseõpetaja, täienduskoolitaja ja praktikajuhendaja;
 - 2) **Riina Muuga** – komisjoni liige-sekretär, kutseõppe ekspert; Järvamaa Kutsehariduskeskuse tugitalituse juhataja;
 - 3) **Jüri Minjajev** – tööandjate esindaja; Puiduerialade kutseksamite projektijuht ja hindamiskomisjoni liige; Eesti ja rahvusvaheliste tislari võistluste projektijuht ja ekspert Eesti Mööblitootjate Liidus ja SA Innoves 2007-2019; Puiduerialade kutsestandardite

koostamise töörühma liige; Kutsekoja Metsanduse KN liige; Eesti Mööblitootjate Liidu kutsekomisjoni liige ja kutse andmise projektijuht ja liige.

4. Komisjon viis läbi veebivestlused 02.12.2022 ja hindamiskülastuse koolis 05.12.2022. Esialgse hindamisaruande esitas komisjon HAKAle 09.01.2023.
5. HAKA edastas hindamisaruande koolile kommenteerimiseks 09.01.2023. Kool edastas 18.01.2023 aruande kohta kommentaarid, mida komisjon arvestas osaliselt.
6. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande HAKAle 25.01.2023. HAKA edastas lõpliku hindamisaruande koolile 25.01.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav HAKA koduleheküljel.
7. Lõpliku hindamisaruande ja kooli eneseanalüüsi aruande ning kooli vastuskirja esmasele aruandele edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele 21.02.2023.
8. Nõukogu arutas saadud dokumente 01.03.2023 istungil 10 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest⁴ välja järgmised Tartu Rakendusliku Kolledži materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma **tugevused⁵, parendusvaldkonnad ja soovitused⁶**:

Õppekavad ja õppekavaarendus

Tugevused

- 1) Koolil on võimekus kiiresti reageerida ettevõtete soovidele (nt viia õppekavarühmas läbi töökohapõhist õpet vastavalt ettevõtte vajadustele).

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjon tutvus õppekavarühma õppekavade rakenduskavadega ja selgus, et rakenduskavad on koostatud ühised erinevatele õppevormidele (nt õppekava „Tisler, tase 4“ moodulite rakenduskava MTK22 207097 on koostatud statsionaarsele koolipõhisele õppevormile aga mooduli rakenduskavade päisest tuleb välja, et see on koostatud kõigile õppevormidele ühine). Õppekava „CNC puidutöötlemisekeskuse operaator, tase 4“ esmaõpe, 30 EKAP sihtrühmaks on keskharidusega õppija, kuid rakenduskavas on ühe mooduli sihtrühmaks märgitud põhiharidusega õppija, nt Moodul “CAD/CAM tarkvara” 3 EKAP rakenduskava sihtrühm: *Õppija, kes on omandanud põhihariduse*. Komisjon soovib korrastada õppekavarühma kõikide õppekavade rakenduskavad, koostada igale rakenduses olevale õppevormile eraldi rakenduskava. Samuti vaadata üle moodulite õppijate sihtrühmad ja need ühtlustada õppekavades ja rakenduskavades.

Õppimine ja õpetamine

Tugevused

⁴ Hindamisaruandes välja toodud arenguvõimalused on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mitteamvestamine on kooli otsustada. Soovitused arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

⁵ Tugevustena on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.

⁶ Parendusvaldkonnad ja soovitused viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel ning mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.

- 1) Mentorlussüsteemi rakendamine kutsekeskharidusõppes, mis on aidanud vähendada väljalangevust kutsekeskhariduse tasemel.
- 2) Praktilise töö käigus valmistavad õpilased teenustööna mööbliesemeid ja muid puittooteid. Komisjoni hinnangul on see positiivne, kuna selle käigus saavad õpilased esimese kokkupuute reaalse tootmise ja tellimustööga ning samas aitab see tuua täiendavaid lisaressursse õppekavarühma eelarvesse.
- 3) Õppetöökodades tekkivad puidujäätmed väärintatakse ja neist tehakse puitbriketti, mida kasutatakse kütteks. Komisjoni hinnangul on kiiduväärt, et väärintatakse puidu töötlemise käigus tekkivad tootmisjäätgid ja samas õpetab õpilastele keskkonnasäästlikku majandamist ja mõtteviisi ning toob lisatulu õppekavarühma eelarvesse.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Tisleri kutseksamite sooritamise protsent on viimastel õppeaastatel madal. Vestlusel väitsid osakonnajuhataja ja õpetajad, et eksamite madal soorituse tase on seotud sellega, et õpilased ei ole võimelised planeerima aega ja koostama praktilise töö seletuskirja (tehnilist dokumentatsiooni). Vestlustel õpilaste ja vilistlastega selgus, et kutseeksamiteks hakatakse koolis ette valmistama alles 3. kursusel. Komisjoni hinnangul tuleks kasuks, kui alates esimesest kursusest orienteerida õpilasi kutseeksami sooritamisele kooli lõpetamisel. Selleks tuleks näiteks õpilastelt nõuda iga detaili või koostu valmistamiseks CAD tarkvara abil tehtud tööjooniseid, materjalide valikuid ja koguste arvutamist ning tehnoloogiakaartide koostamist.

Õpetajad

Tugevused

- 1) Õppekavarühma õpetajad on pühendunud ja motiveeritud ning orienteeritud pidevale enesetäiendamisele.
 - 2) Õpirändeprojektid võimaldavad õpetajatel tutvuda välisriikide kogemusega ja tuua uut värskust ning teadmist õppetöösse.
 - 3) Seatud on eesmärk, et kõik õpetajad oleksid mentorid, sh läbivad vastava koolituse. Komisjon leiab, et *coachiva* mentorluse koolituse läbimine arendab õpetajate pedagoogilist kompetentsi ning toetab uuenenud õpikäsituse rakendamist. Mentorlussüsteemi rakendamine kutsekeskhariduse tasemel on aidanud vähendada väljalangevust.
9. Nõukogu kaalus 01.03.2023 istungil punktis 8 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et
- 1) õppekavarühmas materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele, mille tulemusena

OTSUSTAS:

Via läbi järgmine kvaliteedi hindamine Tartu Rakendusliku Kolledži materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas kuue (6) aasta pärast.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0.

10. Nõukogu teeb Tartu Rakenduslikule Kolledžile ettepaneku esitada nõukogule hiljemalt 01.03.2024 kirjalik ülevaade hindamisaruandes esitatud soovitude alusel kavandatud ja ellu viidud tegevuste ning nende tulemuste kohta.
11. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaietet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

HAKA hindamisnõukogu otsuse vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

3. Valgamaa Kutseõppekeskuse õppekavarühmas majutamine ja toitlustamine

Lähtuvalt kutseõppeasutuse seaduse § 141, § 19, § 58 lõikest 6 ja haridus- ja teadusministri määrusest „Kutseõppe kvaliteedi hindamise tingimused ja kord“ ning Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) dokumendi „Kutseõppe kvaliteedi hindamise juhend“ punktist 42 sedastab HAKA kutsehariduse hindamisnõukogu (edaspidi nõukogu) järgmist:

1. Valgamaa Kutseõppekeskus kooskõlastas 07.03.2022 HAKAga, et kvaliteedi hindamine majutamise ja toitlustamise õppekavarühmas toimub ajavahemikus 5.-9.12.2022.
2. Valgamaa Kutseõppekeskus esitas majutamise ja toitlustamise õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKAle 29.09.2022.
3. HAKA kooskõlastas 09.09.2022 Valgamaa Kutseõppekeskusega majutamise ja toitlustamise õppekavarühma hindamiskomisjoni koosseisus:
 - 1) **Maarika Honkonen** – komisjoni esimees, valdkondlik ekspert; Eesti Mentorite Koja asutaja liige, tegevmentor;
 - 2) **Maire Merits** – komisjoni liige-sekretär, kutseõppe ekspert; Tartu Rakendusliku Kolledži toitlustuse ja turismi osakonna juhataja, toitlustuse valdkonna kutseõpetaja;
 - 3) **Rudolf Visnapuu** – tööandjate esindaja, valdkondlik ekspert; Estonia Resort Hotel & Spa peakokk, valdkondlik praktikajuhendaja ja täiendusõppe koolitaja.
4. Komisjon viis läbi hindamiskülastuse koolis 6.-7.12.2022. Esialgse hindamisaruande esitas komisjon HAKAle 05.01.2023.
5. HAKA edastas hindamisaruande koolile kommenteerimiseks 13.01.2023. Kool esitas 27.01.2023 aruande kohta täpsustused, mida komisjon osaliselt arvestas.

6. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande HAKAle 31.01.2023. HAKA edastas lõpliku hindamisaruande koolile 03.02.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav HAKA koduleheküljel.
7. Lõpliku hindamisaruande ja kooli eneseanalüüsi aruande ning kooli vastuskirja esmasele aruandele edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele 21.02.2023.
8. Nõukogu arutas saadud dokumente 01.03.2023 istungil 10 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest⁷ välja järgmised Valgamaa Kutseõppekeskuse majutamise ja toitlustamise õppekavarühma **tugevused⁸, parendusvaldkonnad ja soovitused⁹**:

Õppekavad ja õppekavaarendus

Tugevused

- 1) Kool on ellu kutsunud regulaarsed arenduskoosolekud, mille teemadeks on nii õppekavade loomine kui olemasolevate rakenduskavade järgi koostöös õppetöö planeerimine. Arenduskoosolekute tulemusel on suurenenud õpetajate omavaheline koostöö ja üldine info liikumine.
- 2) Õppekavade arenduse tulemusel on õppekavarühmas toitlustuse valdkonnas erineva taseme õppekavad, millega on loodud võimalus kaasata õppeprotsessi erinevaid ühiskonna liikmeid, tagatakse õppijale sobilik arengutee jõukohasel õppekaval ning luuakse elukestva õppe võimalused.
- 3) Õppekavade arenduses on arvestatud kooli digiauditi ning valdkondliku OSKA uuringu „COVID-19 põhjustatud majanduskriisi mõju tööjõu- ja oskuste vajaduse muutusele“ soovitustega pöörata õppetöös suuremat tähelepanu digikompetentside arendamisele. 4. ja 5 taseme õppekavades on planeeritud kuni 20% ulatuses e-õpet. E-õppe kasutamine on suurendanud õppijate digikompetentse ja ajajuhtimisoskuseid.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavade koostamisel ei leidnud kinnitust tööandjate kaasamine. Kool peaks leidma võimalused tööandjate (taas)kaasamiseks õppekavade, sh mikrokvalifikatsioonide, koostamiseks ja õppesisu planeerimiseks. Komisjon soovib tööandjalt küsida rohkem tagasisidet, nt praktika korralduse raames, karjääripäevade korraldamisel või õpetajate stažeerimisel ettevõtetes. Tööandjate kaasamine õppekavade arendusse tagaks õppesisu ja õppekorralduse vastavuse töömaailma vajadustele ja ootustele.
- 2) Moodulite rakenduskavade koostamisel on töö jäänud poolikuks. Komisjon soovib mooduli rakenduskavade koostamisel ja/või arendamisel vahetut koostööd mooduli õpetajate vahel. Koostöös tuleks lisaks õppesisu määratlemisele kirjeldada ka õpiväljundite saavutatust hindavad hindamisülesanded/-meetodid ning hinde-/lävendikriteeriumid. Ühiselt kavandatud moodul toetab õppe rakendamisel õpetajate

⁷ Hindamisaruandes välja toodud arenguvõimalused on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on kooli otsustada. Soovitused arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

⁸ Tugevustena on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamat kui nõuetele vastavus.

⁹ Parendusvaldkonnad ja soovitused viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel ning mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.

omavahelist koostööd õpilaste õpiväljunditeni jõudmisel ning suurendab õppijate rahulolu õppetööga.

Õppimine ja õpetamine

Tugevused

- 1) Kool on silmatorkavalt edukas barbeque ja grillimise teemade käsitlemisel. Õpilaste võistlustulemused väljendavad õpetajate süvitsi minevaid teadmisi valdkonnast ning õpetajad innustavad ka õppijaid valdkonna kohta rohkem teadmisi ja kogemusi hankima.
- 2) Kool pakub õppijatele tänapäevast ja kvaliteetset õpikeskkonda. Selle tulemusena on kasvanud õppijate rahulolu õpikeskkonnaga.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Praktikaettevõtete esindajad vajavad rohkem juhiseid ja infot õppijale parema praktikakogemuse pakkumiseks. Komisjon soovib jagada praktikaettevõtetele rohkem eelinfot praktikandi kohta – mida praktikant on juba õppinud, mida juba oskab, millised isikuomadused ja praktikaeesmärgid tal on (individuaalne praktikakava). Praktikakorraldus on õppetöö lahutamatu osa ning komisjoni hinnangul peaks praktikakorraldus erinevatel õppeaastatel olema järjepidevam. Suhtlemine praktikaettevõtetega peaks olema tihedam ja sisulisem, et tagada sujuv praktikakorraldus ning kooli ja ettevõtete vaheline koostöö.

Õpetajad

Tugevused

- 1) Kutseõpetajate ja õpetajate õppijatele pühendumine on taganud individuaalse lähenemise õppijatele ning õppijate rahulolu õpetajatega. Õppijatele pühendumine aitab igal õppijal, ka haridusliku erivajadusega õppijal, leida endale sobiliku õpitee ning õpingud edukalt läbida.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Kutseõpetajate erialane stažeerimine ei ole süsteemne. Kutseõpetajate erialast enesetäiendust ja seeläbi õppetöö kvaliteeti, kutseõpetajate ja ettevõtete vahelist suhtlust saaks toetada stažeerimise soodustamisega. Kohalikes või Eesti ettevõtetes stažeerimine parandab koostööd kooli ja asutuste vahel, ettevõtjad tunneksid ennast rohkem erinevatesse tegevustesse (nt praktikakorralduse parendamisse) kaasatuna.
 - 2) Õpetajaskonna voolavus ja vahetumine õppekavarühmas on suur. Komisjon soovib õpetajaskonna voolavuse vähendamiseks määratleda selgemad ja püsivamad tööülesanded ja rollid, mis aitaks igal õpetajal läbi erinevate õppeaastate arendada kindlaid kompetentse, mis omakorda tagaks stabiilise arengu õpetaja tegevusvaldkondades, nt kursusejuhatamisel, praktikakorraldamisel või turundustegevustes.
9. Nõukogu kaalus 01.03.2023 istungil punktis 8 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et
- 1) õppekavarühmas majutamine ja toitlustamine toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele, mille tulemusena

OTSUSTAS:

Viia läbi järgmine kvaliteedi hindamine Valgamaa Kutseõppekeskuse majutamise ja toitlustamise õppekavarühmas kuue (6) aasta pärast.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0.

10. Nõukogu teeb Valgamaa Kutseõppekeskusele ettepaneku esitada nõukogule hiljemalt 01.03.2024 kirjalik ülevaade hindamisaruandes esitatud soovitude alusel kavandatud ja ellu viidud tegevuste ning nende tulemuste kohta.
11. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

HAKA hindamisnõukogu otsuse vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

II Tagasiside kvaliteedi hindamise parendustegevuste ülevaadetele

4. Rakvere Ametikooli õppekavarühmad materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) ning mehaanika ja metallitöö

Nõukogu tegi [01.02.2023](#) istungil **Rakvere Ametikoolile** ettepaneku esitada nõukogule hiljemalt 28.02.2023 kirjalik ülevaade materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning mehaanika ja metallitöö õppekavarühmade hindamisaruandes toodud parendusvaldkonna alusel ellu viidud parendustegevustest tööohutuse- ja tervishoiu nõuetekohasel ohutusmärgistamisel kõigi ohualade ja -allikate juures ning esmaabikappide juurde esmaabiandmise juhendi ja esmaabiandja(te) kontaktandmete paigaldamisel õppekavarühmade õppetöökodades.

Kool esitas 27.02.2023 ülevaate parendustegevusest õppekavarühmades materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) ning mehaanika ja metallitöö tööohutuse- ja tervishoiu nõuetekohasel ohutusmärgistamisel kõigi ohualade ja -allikate juures ning esmaabikappide juurde esmaabiandmise juhendi ja esmaabiandja(te) kontaktandmete paigaldamisel õppekavarühmade õppetöökodades.

Nõukogu arutas Rakvere Ametikooli parendustegevuse ülevaadet õppekavarühmades materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit) ning mehaanika ja metallitöö ja võttis selle teadmiseks.

Kool on kõigi esmaabikappide juurde paigaldanud esmaabiandmise juhendid ja esmaabiandjate kontaktandmed. Kõik õppekavarühmade töökodade ohualad ja -allikad on ohutusmärgistatud.

Nõukogu tänab kooli kiire reageerimise eest ja soovib järjekindlust tööhutusnõuete järgimisel ning õpilaste ja õpetajate vastavate hoiakute kujundamisel.

5. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õppekavarühmad hulgi- ja jaekaubandus; juhtimine ja haldus; toiduainete töötlemine

Nõukogu tegi 18.02.2022 istungil **Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusele** ettepaneku esitada nõukogule hiljemalt 18.02.2023 kirjalik ülevaade õppekavarühmade hulgi- ja jaekaubandus; juhtimine ja haldus; toiduainete töötlemine hindamisaruandes esitatud soovitude alusel kavandatud ja ellu viidud tegevuste ning nende tulemuste kohta.

Kool esitas 15.02.2023 ülevaate parendustegevustest õppekavarühmades hulgi- ja jaekaubandus; juhtimine ja haldus ning toiduainete töötlemine.

Nõukogu arutas Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse parendustegevuste ülevaadet õppekavarühmades hulgi- ja jaekaubandus; juhtimine ja haldus ning toiduainete töötlemine ja võttis selle teadmiseks.

Kool tõi ülevaates esile 2020-2021 elluviidud parendustegevused ja saavutatud tulemuse ning kavandatud tegevused alates 2023 ja nende soovitud tulemuse. Kool on õppekavarühmades väljalangevuse vähendamiseks uuendanud vastuvõtuvestluse materjale ja hindamiskaalat ning kaasanud vastuvõtuprotsessi tugikeskuse töötajad. Samuti on kutsevaliku õppekavasse lisatud kaubanduse valikmoodul. Õppekavarühma väljalangevus on alates 2020. aastast langustrendis, 2021-2022. õppeaastal lõpetasid kõik alustanud õpilased.

Kool on planeerinud erialaste keelte õppematerjalide digitaliseerimist ja e-õpiobjektide loomist. Õpilaste eesti keele oskuse arendamiseks on kaubanduse erialade põhimoodulitesse lõimitud eesti keele tunnid. Erialane terminoloogia õpetatakse eesti keeles, vajaliku dokumentatsiooni (nt arvete) täitmine toimub eesti keeles. Valikmoodulina pakub kool erialase eesti keele moodulit 4 EKAP. Praktika dokumentatsiooni vormistamine toimub eesti keeles.

Kool on koostöös Soome ja Leedu partneritega alustanud Nordplus projektiga "Jätkusuutlik areng ettevõtluses", mille eesmärk on edendada toodetes ja teenustes jätkusuutlikku arengut silmas pidades uusi ettevõtlikke ning uuenduslikke töörüistu ja simulatsioonimudeleid.

Nõukogu soovib koolil süsteemselt analüüsida parendustegevuste tulemuslikkust ning soovib edu õppe kvaliteedi pideval parendamisel.

6. Tallinna Tööstushariduskeskuse õppekavarühmad tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine; hulgi- ja jaekaubandus

Nõukogu tegi 18.02.2022 istungil **Tallinna Tööstushariduskeskusele** ettepaneku esitada nõukogule hiljemalt 18.02.2023 kirjalik ülevaade õppekavarühmade tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine; hulgi- ja jaekaubandus hindamisaruandes esitatud soovitude alusel kavandatud ja ellu viidud tegevuste ning nende tulemuste kohta. Nõukogu

rõhutas koolile, et esimesel võimalusel tuleb korrastada kooli kodulehel õppekavasid ja moodulite rakenduskavasid puudutav info. Koolil tasub koostöös praktikaettevõtetega pöörata süsteemselt tähelepanu praktikakorralduse parendamisele.

Kool esitas 16.02.2023 parendustegevuste ülevaate õppekavarühmades tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine ja hulgi- ja jaekaubandus.

Nõukogu arutas Tallinna Tööstushariduskeskuse parendustegevuste ülevaadet õppekavarühmades tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine ja hulgi- ja jaekaubandus ning võttis selle teadmiseks.

Kool on kodulehe uuendamisel õppekava nimetuse juures toonud otselingi õppeinfosüsteemis Tahvel olevale õppekavale ja rakenduskavale tagamaks ajakohase info kodulehel.

Õppekavarühmade praktikakorralduse parendamiseks on praktika dokumentatsioonis täpsemini sõnastatud praktika eesmärk ja ülesanded, arvestades erinevate kursuste praktikatega. Uuendatud on praktikajuhendid õppijale ning ettevõtte- ja koolipoolsetele juhendajatele. Praktika kavades on täiendatud praktika õpiväljundeid ning lisatud läbitud õpingute mooduli teemad ja hindamise juhend. Samuti on täiendatud praktika aruande koostamise juhendeid erialade õppijatele. Praktika teemat käsitletakse sissejuhatuses õpingutesse ja praktika kavandamise infotunnis.

Moodulite paremaks lõimimiseks, sh väljundipõhiseks ühishindamiseks on mooduli teemadele loodud ühispäevikud neile õpetajatele, kelle alateemad on omavahel tihedasti seotud ja üksteist toetavad. Õpetajad on loonud ühiseid õppematerjale ning mudeldati õppekava ülesehituse nõ õpitrepp, kus on näha moodulite teemad ja lõimingud.

Nõukogu soovib koolile järjepidevust õppe kvaliteedi tagamisel.

7. Tartu Rakendusliku Kolledži õppekavarühmad elektrienergia ja energeetika; elektroonika ja automaatika; mehaanika ja metallitöö

Nõukogu tegi [18.02.2022](#) istungil **Tartu Rakenduslikule Kolledžile** ettepaneku esitada nõukogule hiljemalt 18.02.2023 kirjalik ülevaade õppekavarühmade elektrienergia ja energeetika; elektroonika ja automaatika ning mehaanika ja metallitöö hindamisaruandes esitatud soovitude alusel kavandatud ja ellu viidud tegevuste ning nende tulemuste kohta.

Kool esitas 17.02.2023 parendustegevuste ülevaate õppekavarühmades elektrienergia ja energeetika; elektroonika ja automaatika ning mehaanika ja metallitöö.

Nõukogu arutas Tartu Rakenduslikule Kolledži parendustegevuste ülevaadet õppekavarühmades elektrienergia ja energeetika; elektroonika ja automaatika ning mehaanika ja metallitöö ning võttis selle teadmiseks.

Kool toob parendustegevuste ülevaates esile, et õppijatele on loodud võimalus valida valikmooduleid ülekooliliselt pakutavate valikmoodulite hulgast 2 korda õppeaasta jooksul. Samuti on võimalik VÕTA abil üle kanda teistes koolides läbitud mooduleid.

Õppekavarühmade õpikeskkonna ja -vahendite kaasajastamiseks on kooli 2019–2023 arengukavas kavandatud tehnikamaja rajamine koos metallitöö kompetentsikeskusega.

Tegevuskavas 2023-2026 on plaanitud uue mehhaanika ja metallitööde õppehoone ehitamine ja sisustamine kaasaegsete õppevahenditega õppekavarühmade erialade õpetamiseks.

Õppeprotsessi mitmekesistamiseks ja õpilaste motivatsiooni tõstmiseks eriala omandamisel on kool suurendanud koostööd praktilise töö läbiviimiseks ettevõttes ning ettevõtte spetsialistide kaasamist õppeprotsessi. Näiteks AS HANZA Mechanics Tartu spetsialistide juhendamisel läbiti tootmises praktilised erialatunnid CNC metallilõikepingi operatori erialal; ettevõtetes Tarmetec OÜ ja Torm Metall OÜ spetsialistide juhendamisel läbiti tootmises praktilised erialatunnid koostelukksepp erialal ning ettevõttes A Le Coq Tartu AS ettevõtte spetsialisti juhendamisel läbiti tootmises mehhatroonika eriala põhiõppe moodul.

Praktika juhendamise paremaks korraldamiseks on kutseõpetaja töökoormuse osana plaanitud arvestada aeg ettevõtete küllastamiseks.

Nõukogu tänab kooli eesmärgipäraste parendustegevuste konkreetse ja põhjaliku kajastamise eest ülevaates ning soovib koolile edu sihipärasel arendustegevuses.

Gerli Aas

hindamisnõukogu esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Marge Kroonmäe

hindamisnõukogu sekretär

/allkirjastatud digitaalselt/